

Prædiken til 4. søndag i advent

Joh. 1,19-28

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Dette er Johannes' vidnesbyrd, da jøderne fra Jerusalem sendte præster og levitter ud til ham for at spørge ham: »Hvem er du?« Da bekendte han og benægtede ikke, han bekendte: »Jeg er ikke Kristus.« »Hvad er du da?« spurgte de ham, »er du Elias?« »Det er jeg ikke,« svarede han. »Er du Profeten?« »Nej,« svarede han. Så sagde de til ham: »Hvem er du da? Vi skal have svar med til dem, der har sendt os; hvad siger du om dig selv?« Han svarede: »Jeg er »en, der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej!« som profeten Esajas har sagt.« De var udsendt af farisæerne, og de spurgte ham: »Hvorfor døber du så, når du hverken er Kristus eller Elias eller Profeten?« Johannes svarede dem: »Jeg døber med vand; midt iblandt jer står en, som I ikke kender, han, som kommer efter mig, og hans skorem er jeg ikke værdig til at løse.« Dette skete i Betania på den anden side af Jordan, hvor Johannes døbte.

Johannesevangeliet 1,19-28

Det ser sort ud. I bogstaveligste forstand. Global epidemi og klimakrise ligger over os lige så tungt som det kilometertykke skydække, der næsten fik os til at glemme, hvordan det kan være, når solen skinner. Når vi er heldige, kommer sneen og lyser op for en stund, for mørket er ikke til at bære i længden. Planten i os lider, når ikke kinderne farves røde i sol og vind.

Vi samlet her for at tænde lys. Levende lys. Vi ved godt, vi ikke kan mane mørket bort. Vi ved godt, vi ikke kan trylle alt det onde væk. Men lyset minder om, at der er håb endnu. At der er adventsglæde og julehygge. Ret forude og lige her.

Johannes Døberen stod på samme måde, ikke i mørket, men i vildnisset, i ørkenen og fyldte det tomme rum med sine glædesråb. Tiden var lige så mørk dengang, hvis ikke mørkere. Der var ikke corona-kriller og klimaangst, men de fleste kendte ikke til andet end utryghed og uforudsigelighed i deres tilværelse. Mange gik med den opfattelse, at verden kunne gå under hvert andet øjeblik, og for at sikre sig mest muligt, sørgede man for ikke at afvige for meget fra normen, at følge traditionen og de mange religiøse regler og forskrifter så godt, man kunne. Tanker om frihed og forløsning var farlige og uvedkommende. Og kun galninge bevægede sig alene ud i det øde land, hvor farlige dyr og onde ånder herskede.

Men Johannes var ikke som alle de andre. Han frygtede ikke for fremtiden. Han glædede sig. For han kunne mærke at Guds kærlighed var ved at manife-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 739, 123. årgang
December 2022
ISSN 0901-2214

stere sig i verden. Noget var på vej. Der var noget i luften. Guds ord skulle til at tage form i noget så undseeligt som et lille barn. Et levende, lille barn. Ingen forstod nemlig barnets kraft. Guder dengang var mægtige væsner, som oftest hankønsvæsner, der umærkede sig ved ufattelig styrke, uoverstige- ligt intellekt og utrættelig virilitet. Superhelte. Spædbarnet er det modsatte af alt det. Men på ingen måde mindre kraftfuldt.

Alt står stille i det øjeblik. Barnet græder for første gang. Trækker luft ind og bliver lagt til brystet. Hud mod hud. Nye øjne kigger ud på en verden, der står på hovedet. Da kan man virkelig tale om et nyt syn på sagerne. Det forunderlige og gavmilde ved barnet er, at det låner sine øjne ud til dem, der vil se igen. "Hvad er det?" "Hvad er det, mormor?" En bil, en ko, en gravko. Som voksen ænser man nærmest ingenting, intet kan overraske længere. Vi har set det før. Barnets øjne er som kalejdoskoper, der drejer virkeligheden og giver den nye farver. For verden er fuld af fantastiske syn og vidunderlige opdagelser. Man har bare set sig træt og kortlagt hele verden. Sat det hele i system og lagt det på de passende hylder. Der er styr på virkeligheden. Lige indtil barnet kommer.

Barnet er kraftfuldt. Det vælter virkeligheden omkuld. Ændrer spillereglerne for alle involverede. Hjælpeløst stiller det de voksne hjælpeløse. Hvordan er man mor? Hvordan er man far? Hvordan er vi bedsteforældre, nu hvor det langt om længe er lykkedes? Magtesløst tager den pusten fra selv den allermægtigste. Hvem kan nægte et barn kærlighed og omsorg og slippe godt fra det? Det er naturstridigt ikke at trøste et barn, der græder. Som var mennesker udstyret med en form for omsorgsmagnetisme, der i særlig grad blev aktiveret ved lyden af barnegråd.

Barnet er kraftfuldt og magtfuldt og verdensomvæltende. Men få forstår det, før de selv står med et lille spædbarn i armene. Det vækker kærligheden til live. Og det er ikke så lidt.

Kærlighed er dejligt, men med kærligheden følger altid også en angst for at miste den igen. Med barnet er kærligheden og angsten ofte dobbelt intens. Mange nybagte fædre og mødre rammes af voldsomme følelser, der fejer benene væk under dem, og nogle har svært ved at finde fodfæste igen.

Jesus væltede verden omkuld. Han satte mennesker fri i kærligheden. Han lod folk blive født på ny og se verden med nye øjne, som Guds elskede børn. Nye i troen og nye for verden. Bundet sammen alene af kærligheden. Det var ikke omkostningsfrit dengang, og det er det heller ikke i dag. Kærligheden er ikke uden brod. For mennesket træder frem i kærligheden. Alt hvad der gemmer sig inden i, træder frem i lyset. Kærligheden styrker hjertegløden, kærligheden er selve kilden til liv. Men den gør også sårbar. Den åbenbarer sandheden, virkeligheden og stiller mennesket blottet og nøgent. Den gør det klart, at vi ikke står alene og at vi har brug for hinanden. Brug for at samles og tænde levende lys.

Børnene ser dette allerklarest af alle. Det er uden tvivl dem, der lider mest, når alting lukker ned og man ikke må se sine venner eller kramme sin far eller mor, der ligger i isolation på gæsteværelset eller i kælderen bag lukkede døre. Børn er skabt til kærlighed og nærvær. Fraværet og afstanden er naturstridig, uanset hvor nødvendigt det så måtte være.

Det ser sort ud. Og der er brug for nærværet mere end nogensinde. Kærligheden er her og den vil os det godt. Nogle gange er skydækket så tæt, at man kan glemme hvordan det er, når solen skinner. Man kan miste troen på lysets varme. På glæden, på kærligheden. Men den er her. Også når den ikke kan ses. Det er det, vi er samlet for at minde hinanden om på denne fjerde og sidste søndag i advent. Vi samlet for at tænde lys. Levende lys. Vi ved godt, vi ikke kan mane mørket bort. Vi ved godt, vi ikke kan trylle alt det onde væk. Men lyset minder om, at der er håb endnu. At der er adventsglæde og julehygge og kærlighed. Ret forude og lige her.

Lov og tak og evig ære, være dig, vor Gud, Fader og Søn og Helligånd, du som var er og bliver, én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Anders Gam Larsen

præst i Hyltebjerg Kirke

(Prædikenen er holdt i forbindelse med De 9 Læsninger)

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 89: Vi sidder i mørket, i dødsenglens skygge

Nr. 90: Op glædes alle, glædes nu

Nr. 441: Alle mine kilder skal være hos dig

Nr. 80: Tak og ære være Gud

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
vartov@vartov.dk